

SOFIE FINDER GULD I MYANMAR

- DET GYLDNE LAND

Lærervejledning

Sofie i Myanmar er et undervisningsmateriale til mellemtrinnet. Det handler om, hvordan børn i Myanmar får opfyldt/overskredet deres rettigheder, og om hvad UNICEF gør for at give børn de bedst mulige opvækstvilkår i et fattigt udviklingsland. Materialet består af et elevhæfte, en film, en lærervejledning, hjemmesiden www.sofieimyanmar.dk samt en app, som også omtales på hjemmesiden. Materialet henvender sig især til danskfaget, til tværfaglige emner og emneuger.

Børnerettigheder og FNs Børnekonvention er en del af det obligatoriske emne, Sundheds- og Seksualundervisning og Familiekundskab, hvor rettigheder indgår som et kompetenceområde under sundhed og trivsel. <http://ffm.emu.dk/sundheds-og-seksualundervisning-og-familiekundskab#node-4675>

Materialet om Sofie i Myanmar kan eventuelt suppleres med UNICEF Danmarks andre materialer og indgå i projekter, hvor eleverne arbejder gruppevis med forskellige lande. I **Sofie finder guld i Myanmar** har vi, som i vores andre materialer, valgt at fokusere på positive historier fortalt af børn. Vi forsøger at give et realistisk billede af, hvordan børn i Myanmar trods økonomisk fattigdom alligevel har et rigt liv, hvor deres styrker tages i brug.

Flere oplysninger kan findes på www.sofieimyanmar.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

MATERIALETS OPBYGNING **SIDE 4**
OM UNICEF **SIDE 6**
OM BØRNEKONVENTIONEN **SIDE 6**
FAKTA OM MYANMAR **SIDE 6**
DET POLITISKE LIV I MYANMAR **SIDE 7**
MYANMARS ETNISKE UDFORDRINGER **SIDE 8**
OM RAKHINE **SIDE 9**
BØRN I MYANMAR **SIDE 10**
UNICEFS ARBEJDE I MYANMAR **SIDE 11**
BØRNERETTIGHEDER SOM PARAPLY **SIDE 12**
YOUTH CENTERS (CHILD FRIENDLY SPACES) **SIDE 12**
WASH **SIDE 13**
FØR I BEGYNDER **SIDE 15**
OPGAVER TIL SOFIE FINDER GULD I MYANMAR **SIDE 16**
OM FILMEN **SIDE 28**
HILSEN FRA ANNE METTE, UNICEF DANMARK **SIDE 31**

Lærervejledningen er udgivet af UNICEF Danmark med støtte fra Danida.

Tekst: Anne Mette Friis, UNICEF Danmark

Digitale opgaver: Rikke Falkenberg Kofoed, Leg med IT

Grafisk design: Studio Sabine Brandt og Camilla Severinsen

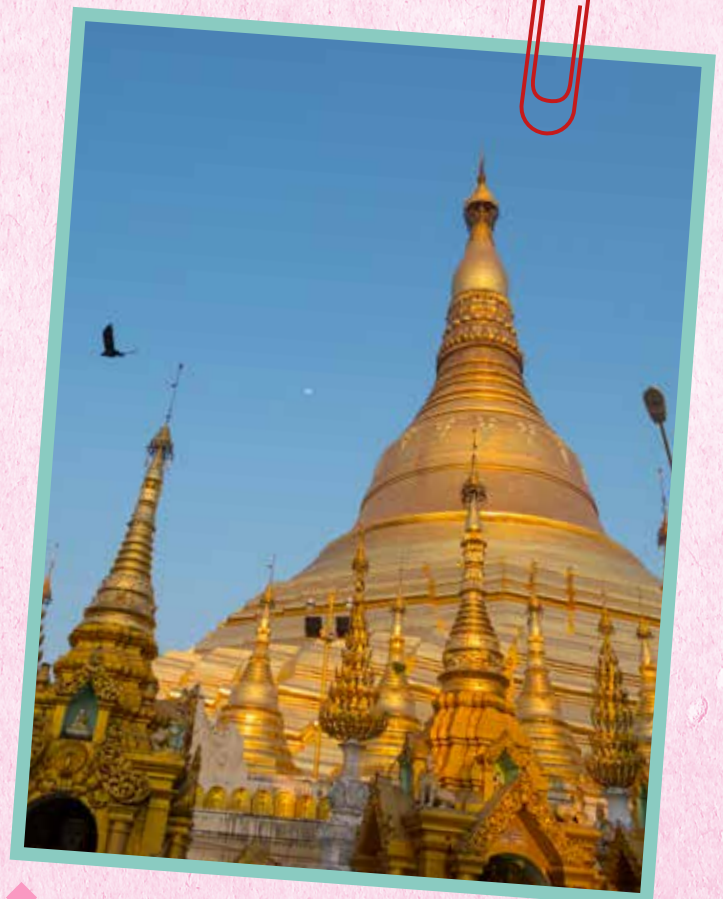
MATERIALETS OPBYGNING

Materialet består af et elevhæfte, en film, en lærervejledning, hjemmesiden www.sofieimyanmar.dk og en app.

Elevhæftet på 56 sider handler først og fremmest om børnerettigheder. UNICEFs arbejde bygger på indholdet i FNs Børnekonvention, og vi arbejder blandt andet for, at alle børn overalt i verden skal kende deres rettigheder. Elevhæftet sætter især fokus på børnerettigheder og børns vilkår i et af verdens fattigste lande.

UNICEF Danmarks undervisningsmaterialer vil gerne gøre op med en meget stereotyp forestilling om, at alle børn i fattige lande er stakler, som vi i Vesten skal hjælpe. Vi ønsker at sætte fokus på de ressourcer, som børnene har. Vi oplever, at børn, der er økonomisk fattige, ofte er rige på andre ting. Deres familiære bånd er stærke. De har et tæt sammenhold med deres kammerater. De leger og spiller bold med hinanden i stedet for at sidde alene bag en skærm. De producerer selv deres redskaber m.m. Hvis vi vælger at fremhæve de kvaliteter, som børnene i Myanmar har, kan vi forhåbentligt inspirere danske børn til at reflektere over deres egne betingelser og sammenligne deres liv med de børns liv, der beskrives i hæftet. Her er der fokus på sammenhold og på, at alle giver en hånd med for at få tingene til at fungere.

Vi har i virkeligheden meget at beundre børnene i Myanmar for. De kæmper en hård kamp mod oversvømmelser, interne konflikter, manglende vand og sanitet, dårlige skoler, hjemlige pligter og meget andet, og alligevel formår de at gå i skole og lave lektier, selvom de måske skal op klokken fem om morgenen for at lave mad til familien. Der er basis for mange gode diskussioner i klassen om danske børns liv, som tilsyneladende er simple og nemme at leve i forhold til jævnaldrende børns liv i Myanmar.

Dette materiale tegner et positivt billede af seje, reflekterende børn i Myanmar, og vi håber, at det kan være med til at inspirere danske børn til også at reflektere lidt over verdens tilstand og måske være aktive for en god sag.

For at skabe en parallel til vores vestlige verden indeholder hæftet også to korte interviews med danske børn. Tanken er, at de kan danne grundlag for identifikation og for mange gode samtaler i klassen.

Filmen, der varer cirka 14 minutter, fortæller en positiv historie om Sofies møde med Thazin og de andre børn i Myanmar. Nogle af de børn, vi møder i filmen og i elevhæftet, har dårlige odds fra fødslen, men med få midler kan UNICEF gøre en forskel, så børnene får lærdom på de såkaldte ungdomscentre og dermed forbedrer deres chancer for at udvikle sig som sunde, veluddannede mennesker. Børnene har rigtig mange menneskelige ressourcer, og de er ikke vant til de tilbud, som tilværelsen byder på i Danmark. Det er vores håb, at børnene i Myanmar kan være med til at sætte fokus på det, som mange danske børn er forvente med og tager for givet. I Danmark har vi skoler, cykler, toiletter, computere og smartphones, som vi ofte ikke engang passer ordentligt på. I Myanmar ville hver og en af disse goder gøre en kæmpe forskel for et barn og for hele samfundet. Når tingene ikke kommer til én som en selvfølge, passer man bedre på dem. Måske kan den problemstilling danne grundlag for mange spændende værdidiskussioner, som blandt andet kan tage udgangspunkt i børnerettighederne.

På hjemmesiden www.sofieimyanmar.dk findes en lang række billeder, film og materialer, der kan benyttes i arbejdet med elevhæftet og lærervejledningen, som begge findes i fuld version på hjemmesiden.

Derudover indeholder sitet anvisninger til opgaver, hvor eleverne i arbejdet med materialet skal være kreative og producerende med forskellige digitale værktøjer. Til hver opgave er der en udførlig beskrivelse henvendt til både lærere og elever. Der er video-vejledninger til it-værktøjerne og trin-for-trin-vejledning til, hvordan man kan arbejde med opgaven. Der gives ligeledes forslag til fag, målgruppe, læringsmål samt tegn på læring.

Eleverne får på hjemmesiden stillet råmaterialet fra DR Ultras film til rådighed, så de selv kan sætte sig i instruktørstolen og lave deres helt egen version af filmen om Sofies besøg i Myanmar.

App'en er opbygget simpelt som et lille spil, der tager udgangspunkt i UNICEFs program WASH, hvor der arbejdes med at skabe rent vand til børn i udviklingslande som Myanmar. Eleverne skal hjælpe med at bygge vandledninger, så børn i Myanmar kan få rent vand.

Teksterne om Myanmar i elevhæftet, filmen og det supplerende materiale på www.sofieimyanmar.dk giver tilsammen et fint vidnesbyrd om dagliglivet i et fattigt, lukket asiatisk land, der slås med mange alvorlige udfordringer.

Vi ønsker, at børn, lærere og forældre på baggrund af materialet kan tale om børns rettigheder herhjemme og i andre dele af verden. Vi håber også, at vi gennem en holdningsskabende debat kan finde frem til nogle af de etiske aspekter, der knytter sig til forholdene mellem rige og fattige lande. Vi tror, at danske børn kan lære, at vi slet ikke er så forskellige endda, og at børn i Myanmar har evner og kvaliteter, som vi kan beundre dem for.

OM UNICEF

UNICEF Danmark er UNICEFs danske afdeling. UNICEF er FNs Børnefond og verdens største hjælpeorganisation for børn. UNICEF blev dannet af FN i 1946 for at hjælpe de børn i Europa, som sultede og led efter 2. Verdenskrig. I 1953 begyndte UNICEF at arbejde for børn i hele verden, og i dag arbejder vi i mere end 150 lande inden for alle de områder, der er vigtige for et barns overlevelse og udvikling. Børnekonventionen spiller en central rolle i arbejdet, og blandt de højest prioriterede arbejdsområder er hjælp til børn med særligt behov for beskyttelse. UNICEF Danmark udgiver undervisningsmaterialer til folkeskolen, som tager udgangspunkt i børns rettigheder. Læs mere på www.unicef.dk eller kontakt UNICEF Danmark på unicef@unicef.dk for yderligere oplysninger.

OM BØRNEKONVENTIONEN

FNs Konvention om Barnets Rettigheder - Børnekonventionen - er verdens lov for de 0 - 18-årige. Den er global, fordi den handler om alle verdens børn, og den er lokal, fordi den handler om hvert enkelt barn. Børnekonventionen blev vedtaget af FNs Generalforsamling den 20. november 1989, og i dag er der kun ét land, der ikke har tilsluttet sig den, og det er USA. UNICEF Danmark ser det som en væsentlig opgave at informere alle børn og unge om Børnekonventionens indhold.

FAKTA OM MYANMAR

Hovedstad: Nay Pyi Taw

Areal: 676.560 km²

Befolkning: 56,3 millioner (Folketælling 2014)

Befolkning: burmesere 68%, shan 9%,
karener 7%, arakan 4%, mon 2%, andre 10%

Religion: buddhister 88%, muslimer 4%, kristne 6%
andre 2%

Procentdel af børn, der har en fødselsattest: 72%

Forventet levealder: mænd 63 år, kvinder 68 år

Børnedødeligheden under fem år: 48 børn ud af 1.000 i 2012

DET POLITISKE LIV I MYANMAR

Myanmar, som indtil 1989 hed Burma, er en republik i Sydøstasien. Landet var en britisk koloni fra 1885 til 1948 og har siden selvstændigheden i 1948 været præget af politisk uro, autoritære regimer og international isolation. Myanmar grænser op til en række af Sydøstasiens mest indflydelsesrige og velstående lande som Kina, Indien og Thailand, der sammen med rige forekomster af naturressourcer giver landet et stort økonomisk potentiale. Potentialet er dog langt fra udnyttet. Dårlig regeringsførelse, årtier med væbnede konflikter samt isolation fra omverdenen har medført en rodfæstet, strukturel fattigdom. Myanmar er sammen med Laos og Øst-timor det fattigste land i Sydøstasien, hvor omkring 1/3 af befolkningen lever under fattigdomsgrænsen.

General Aung San var en stærk forkæmper for Myanmar's uafhængighed, som landet opnåede i 1948. Aung San var far til den senere så kendte og berømmede Nobelprismodtager Aung San Suu Kyi, som i mange år har spillet en væsentlig rolle i Myanmar's politiske liv. Landet havde en demokratisk regering frem til 1962, hvor general Ne Win tog magten ved et militærkup. Han sad i spidsen for regeringen i 26 år frem til 1988, hvor general Saw Maung overtog. Efter et kortvarigt mellem spil med forsøg på demokratisk valg i 1990 tog militæret igen fuldstændig magten, og fra 1992 blev juntaen ledet af general Than Shwe.

Myanmar afholdt sit første parlamentsvalg i 20 år i november 2010 efter mange års militærdiktatur. Valget i 2010 forløb fredeligt, men var langt fra frit og retfærdigt, og der var udbredt svindel i selve valghandlingen og stemmeoptællingen. Flere oppositionspartier og kandidater, herunder Aung San Suu Kyi's National League of Democracy (NLD), blev udelukket fra deltagelse eller nægtede at stille op på de givne betingelser. Aung San Suu Kyi var under husarrest, og hendes parti boykottede valget. Den 13. november 2010 blev Aung San Suu Kyi løsladt efter årelangt internationalt pres. For at få indblik i Aung San Suu Kyi's politiske liv og hendes mange år i husarrest, kan det anbefales at se filmen "The Lady", som giver et fint indblik i den politiske situation og hendes liv.

Den 30. marts 2011 trådte juntalederen, senior general Than Shwe, officielt tilbage som Myanmar's statsleder, og landet overgik formelt til en civil regering under ledelse af en pensioneret general, præsident Thein Sein, der hidtil havde været premierminister i den junta-udpegede regering. Den nye regering igangsatte en lang række reformer. Som led i reformprocessen blev valgloven ændret forud for et suppleringsvalg i april 2012, hvor 45 pladser skulle besættes, og Aung San Suu Kyi's parti, NLD, kunne således stille op. NLD vandt en jordskredssejr med 43 pladser, og Aung San Suu Kyi blev selv indvalgt i parlamentet.

Den 8. november 2015 afvikledes Myanmar's hidtil mest frie og fredelige parlamentsvalg, som blev en kæmpesejr for Aung San Suu Kyi og hendes parti. NLD vandt godt 79% af mandaterne og har dermed vundet absolut flertal i parlamentet. Aung San Suu Kyi kan i henhold til forfatningen ikke vælges til præsident, da hendes børn er britiske statsborgere.

En NLD ledet regering tiltrådte i april 2016 med Htin Kyaw som præsident. Han og Aung San Suu Kyi er personlige venner, og han har tildelt hende flere ministerposter i den nye regering. Samtidig oprettedes en ny post for Aung San Suu Kyi som "State Counsellor", der gav hende en helt særlig placering i regeringen.

MYANMARS ETNISKE UDFORDRINGER

Myanmar er et meget komplekst land, og en væsentlig årsag til den urolige politiske situation er den store etniske diversitet. Der er ca. 135 forskellige befolkningsgrupper i landet, og der er mange spændinger imellem dem, især i forhold til unionsregeringen. Myanmar er rig på naturressourcer og for eksempel jade og tømmer giver stof til konflikter. En lang række forskellige minoriteter har i årtier kæmpet for større selvstyre gennem væbnede grupper. Der er nu gang i en fredsproces mellem regering, parlament og militær på den ene side, og mere end 16 etniske væbnede grupper på den anden. Udfaldet af disse bestræbelser vil være afgørende for, om Myanmar på længere sigt kan skabe en fælles identitet for alle landets borgere.

Myanmar er opdelt i 14 stater og regioner, som hver har deres egen administration. Burmeserne, der udgør hovedparten af befolkningen, bebor især det centrale Myanmar. Ikke-burmesiske folkeslag udgør omkring 30% af den samlede befolkning. De etniske mindretal er hovedsagligt bosat i bjergrige egne, langs grænserne til Kina, Thailand, Indien og Bangladesh. De har historisk været marginaliserede under burmesisk styre og i lange perioder udsat for et hårdhændet burmesisk militær og betydelige menneskerettigheds-krænkelser.

OM RAKHINE

En af de stater, der især rummer mange udfordringer, er Rakhine, som Sofie besøger i undervisningsmaterialet, og som er den fattigste stat i Myanmar. Næsten 78% af befolkningen lever under fattigdomsgrænsen, selvom det også siges, at alle i Rakhine er fattige - nogle er bare mindre fattige end andre. I Rakhine er ca. 60% af befolkningen buddhister, men der bor også en signifikant minoritet af muslimer på 30%, som ikke accepteres af hverken centralregeringen eller af lokalbefolkningen.

Årelange og meget komplekse konflikter mellem de to religiøse grupper førte i 2012 til ekstremt voldelige kampe, og godt 140.000 muslimer blev tvunget til at leve i interne flygtningelejre. Det resulterede i, at det internationale samfund, herunder et stort antal NGO'er, intensiverede deres arbejde i Rakhine for at hjælpe alle for-drevne, hvoraf langt hovedparten var muslimer, med vand, mad, beskyttelse af børn, skolegang med mere. Det virkede meget stødende på den buddhistiske befolkning, som også i høj grad havde brug for hjælp. I 2014 udbrød der demonstrationer mod FN, som bl.a. førte til at UNICEF trak sig midlertidigt tilbage til byen Yangon af frygt for medarbejdernes sikkerhed. Der er nu en holistisk proces i gang, som både henvender sig til buddhister og muslimer, og der ses positive fremskridt i Rakhine, hvor godt 25.000 muslimer er vendt tilbage til deres landsbyer. Men processen er langsom, og alle skal returnere ad frivillighedens vej uden tvang. Men der er dialog mellem grupperne, og de begynder så småt at arbejde sammen. For tiden undersøger FN, hvordan det går med de muslimer, der forlader flygtningelejrene og vender hjem.

Der bor cirka 3,2 millioner mennesker i Rakhine, hvoraf 1,4 millioner er under 18 år. 37% er undervægtige, 42% mangler adgang til rent vand, 52% mangler ordentlig sanitet, 68% gennemfører ikke primary school, og 41% af alle fødsler er ikke registrerede.

BØRN I MYANMAR

Langt de fleste af Myanmar's børn lever hver dag med store udfordringer tæt inde på livet. I visse områder af landet er der stor risiko for at blive berørt af alvorlige klimakatastrofer, som for eksempel da orkanen Nargis ramte Myanmar i 2008, og op mod 100.000 mennesker mistede livet. Hvert år oplever Myanmar en eller flere oversvømmelser, og for eksempel i 2015 måtte over 550.000 børn bare i juli og august flytte enten midlertidigt eller permanent pga. oversvømmelser og jordskred.

Myanmar er også et af de lande i verden, hvorfra der rapporteres om det højeste antal af børnesoldater. I samarbejde med ILO (The International Labour Office) har regeringen og militæret gjort en indsats for at reducere antallet af børnesoldater, men der findes mange mørketal og problemer med at indhente nøjagtige data om børn. På grund af landets størrelse og diversitet er der store forskelle fra stat til stat i Myanmar. Om man bor i en storby eller på landet, er ofte helt afgørende for, om ens rettigheder bliver tilgodeset. Især de helt fjerne bjergrige egne har store udfordringer med undervisning, sundhed, vandforsyninger, beskyttelse, overførsel af sygdomme som hiv med mere. Husk, at der også i Myanmar bor børn, der har både smartphones, computere og modetøj.

Læs mere om Myanmar på

<http://myanmar.um.dk/da/om-Myanmar/>

<http://um.dk/da/danida/lande-og-regioner/landepolitikker/Myanmar>

[http://denstoredanske.dk/Geografi_og_historie/Syd%C3%B8stasien/Burma_\(Landeartikel\)](http://denstoredanske.dk/Geografi_og_historie/Syd%C3%B8stasien/Burma_(Landeartikel))

<http://www.unicef.org/myanmar/>

<http://2013.u-landskalender.dk/>

UNICEFS ARBEJDE I MYANMAR

UNICEF har været til stede i Myanmar siden april 1950. På trods af de meget vanskelige politiske og økonomiske tilstande i landet var UNICEF allerede den gang i stand til at lave sundhedsprogrammer, der vaccinerede børn mod kopper og andre børnesygdomme. Senere udvidede UNICEF sin indsats til også at omhandle skolegang, rent vand og forbedrede sundhedsforhold for børn, som boede i fjerne egne uden for de store byer.

I mere end 60 år har UNICEF arbejdet for at forbedre levevilkårene for Myanmar's børn, og organisationen har gennem årene opbygget et tillidsfuldt forhold til regeringen og andre vigtige partnere. Det betyder, at UNICEF nu står stærkt i landet og i befolkningens bevidsthed. De reformprocesser, som Myanmar i disse år gennemgår, har åbnet for endnu flere muligheder for at arbejde i landet, og især for at gøre en særlig indsats for de mest udsatte børn. UNICEF har nu særligt fokus på skolegang, sundhed, ernæring, vand og sanitet og beskyttelse af børn, så de ikke udnyttes til for eksempel børnearbejde og prostitution. Men da der ofte er katastrofer i Myanmar, arbejder UNICEF også sammen med regeringen om at mindske konsekvenserne for børnene. Både de katastrofer, der skyldes væbnede konflikter, men også naturkatastrofer og klimarelaterede katastrofer påvirker børns liv i meget høj grad. De har derfor brug for at lære, hvordan de bedst kan undgå katastroferne, og hvordan de kan forholde sig til dem, når de indtræffer. Men det er ikke tilstrækkeligt at bygge skoler, sundhedsklinikker, vandposter med mere. Der skal samtidig arbejdes på at få regeringen til at give flere penge til investeringer i børns liv og på at få den til at vedtage love, der sikrer, at børns rettigheder bliver overholdt. Det arbejde kaldes fortalervirksomhed eller Advocacy. UNICEF har fem advocacymål i Myanmar: flere investeringer i børns liv, særlig beskyttelse af børn i Rakhine, som er den stat, dette materiale handler om, særlig beskyttelse af børn i væbnede konflikter, særlig fokus på de første 1000 dage af børns liv samt beskyttelse af børn med handicaps.

HOVEDOMRÅDERNE FOR UNICEFS ARBEJDE ER:

Beskyttelse af børn

Alle børn har ret til at blive beskyttet mod vold, overgreb, forsømmelse og udnyttelse. I Myanmar støtter UNICEF regeringens arbejde med at lave lovgivning og sociale systemer, der kan være med til at beskytte børnene og deres rettigheder.

Uddannelse

UNICEF arbejder sammen med forskellige partnere for at styrke grundskolens undervisning, så dens kvalitet bliver forbedret, og eleverne lærer at begå sig i samfundet. I Myanmar, hvor en stor del af befolkningen aldrig har gået i skole, er det vigtigt, at børnene ikke blot modtager faglig undervisning. De skal også undervises i såkaldte Life Skills, som handler om, hvordan man begår sig i samfundet med hensyn til sundhed, hygiejne, konfliktløsning, rettigheder og meget mere.

Katastrofer

Katastrofer er situationer, der truer mange børn, forældre og landsbyer på deres eksistens. De er ofte forårsaget, af naturlige fænomener som oversvømmelser, jordskælv, cykloner og af væbnede konflikter, som der er mange af i Myanmar. UNICEF arbejder tæt sammen med regeringen på at give hjælp og assistance under katastroferne og på at undervise befolkningen i, hvordan de bedst kan forberede sig på katastroferne, så de kan mindske konsekvenserne af dem.

Børns overlevelse og udvikling

Myanmar er det land i regionen, hvor flest mødre og børn under fem år dør. De fleste af dødsfaldene kunne undgås, hvis ernæringstilstanden var bedre, og hvis de sanitære forhold var på plads. Der skal mere fokus på hygiejne og på almen sundhed, hvis antallet af dødsfald skal nedbringes. UNICEF har derfor i samarbejde med regeringen lanceret et program YCSD - Young Child Survival and Development, som har fokus på at reducere børnedødelighed og sygdom i Myanmar.

Læs mere her <http://www.unicef.org/myanmar>

BØRNERETTIGHEDER SOM PARAPLY

UNICEFs arbejde tager udgangspunkt i Børnekonventionen - uanset hvilket land vi befinder os i - rigt eller fattigt. Vi tror på, at børn, der kender deres rettigheder, står stærkere. Viden om rettigheder medfører, at børn, der er udsat for svigt eller overgreb, bedre kan sætte grænser og søge hjælp. Også børn, der ikke er udsatte, har stor glæde af at kende hele Børnekonventionen - især artikel 12 - som giver dem ret til at blive hørt i sager, der vedrører dem. Det kan være skoleskift, skilsmisser eller andre vigtige livsbegivenheder, som påvirker børn i kortere eller længere tid.

Desværre er antallet af børn, der kender deres rettigheder faldende i Danmark. UNICEFs undersøgelser viser, at der i 2010 var 39%, der kendte deres rettigheder meget eller godt, og at det tal i 2014 var faldet til 23%. I Børnekonventionens artikel 42 står der, at regeringen er forpligtet til at oplyse børn om deres rettigheder, og det arbejde vil UNICEF godt bidrage med. Alle børn har ret til at kende deres rettigheder, og det kan vi ikke tage fra dem, så længe Danmark har ratificeret Børnekonventionen.

YOUTH CENTERS (CHILD FRIENDLY SPACES)

I Rakhine er der stærkt behov for at beskytte børn, men meget få menneskelige ressourcer og tekniske foranstaltninger til at gøre det. Der er flere undervægtige børn, færre skolebørn, flere fødsler uden hjælp fra en jordemoder, færre toiletter og vandposter. Og langt flere fattige børn i Rakhine end i mange andre stater i Myanmar. Der er alvorlig mangel på skoler og lærere, og for at nå nogle af de børn, der ikke går i skole, etablerer UNICEF sammen med partnere nogle særlige Youth Centers - ungdomscentre - hvor børn kan mødes og få en form for alternativ skolegang. Det er lidt misvisende, at det hedder ungdomscentre, eftersom både børn og

unge kommer på centrene så ofte, de overhovedet har mulighed for det. Centrene opstod hovedsageligt for at styrke børn og unge til at modstå voldelige overgreb, smitsomme sygdomme med mere, men også for at tilbyde børnene en smule basal undervisning. Centrene har typisk tre dage om ugen, hvor børnene kan lege frit med hinanden, og to dage med decideret undervisning.

I centrene lærer man først og fremmest om børns rettigheder. Man modtager undervisning og træning i pigers rettigheder for blandt andet at forhindre de alt for mange børneægteskaber, der er i Myanmar. Derudover undervises der i sundhed og hygiejne og seksuelt overførte sygdomme som hiv. Der er almindelig skrivning og regning på skemaet, og så er der stort fokus på det, vi kalder Life Skills. Det betyder, at man lærer almindelig dannelse og redskaber til at gebærde sig i samfundet.

Eksempler på Life Skills:

- Hvad menes med ansvarlig opførsel?
- Hvordan beskytter man sig seksuelt?
- Hvilke sygdomme er mest smitsomme, og hvordan undgår man smitte?
- Hvilken betydning har håndvask for ens sundhed?
- Hvordan påvirker alkohol kroppen?
- Hvordan kommunikerer man med myndigheder?
- Hvordan samarbejder man i et team?
- Hvordan løser man konflikter?
- Hvordan kan buddhister og muslimer samarbejde?
- Og meget mere

Ungdomscentrene har haft afgørende betydning for børnene i Rakhine, fordi de tilbyder et læringscenter for børn, der ikke har mulighed for at komme i skole. Centrene bemannes hovedsageligt af frivillige, som har modtaget træning, og som får en mindre sum penge af UNICEF for deres indsats. På centrene er der latriner og vandposter.

WASH

WASH er et meget omfattende program i UNICEFs arbejde. Bogstaverne står for Water, Sanitation and Hygiene. På verdensplan har 663 millioner mennesker ikke adgang til rent vand. Det koster menneskeliv – især børns liv. UNICEF skønner, at næsten 1.000 børn under fem år hver dag mister livet på grund af diarré forårsaget af urent vand og dårlig sanitet og hygiejne.

I Myanmar etablerer UNICEF vandposter og latriner og oplyser om brug af håndsæbe, især på landet i fjerntliggende områder, i skoler og ungdomscentre. I Myanmar bruger mange naturen, når de skal besøge, og på den måde smitter man nemt sine omgivelser med farlige, og mange gange dødelige, sygdomme. En af metoderne til at forbedre hygiejnen er at uddanne børnene som forandringsagenter, som kan bringe deres vigtige viden hjem til familierne.

Millioner af børn verden over bruger en stor del af deres tid på at hente vand. Nogle går op mod 10 kilometer om dagen for at forsyne familierne med vand. Vandet, som typisk kommer fra en sø eller lille dam, er ofte af ekstremt dårlig kvalitet og fyldt med farlige parasitter og smitsomme bakterier. Det er oftest pigerne, der henter vand, og dermed fratages de deres ret til at gå i skole og modtage undervisning. UNICEF forsker i, hvordan man bedst muligt kan etablere vandforsyninger i selv de fjerneste egne.

En gang om året den 15. oktober fejrer de fleste skoler i Myanmar (og i mange andre lande) Global Handwashing Day. Det er måske svært at forstå i en dansk kontekst, men skolerne i Myanmar gør rigtig meget ud af at promovere god hygiejne. Så meget, at de laver gadeoptog, udstillinger, drama og sange om, hvor vigtigt det er at vaske sine hænder efter toiletbesøg, og før man spiser sin mad. De konkurrerer med hinanden om at lave de flotteste produkter, og vinderne viser stolte deres præmier frem.

Læs meget mere om WASH her

<http://www.unicef.org/wash/3942.html>

Og Global Handwashing Day her

<http://globalhandwashing.org/global-handwashing-day/about-ghd/>

FØR I BEGYNDER

Rekvirer en børnekonventionsplakat fra www.unicef.dk og hæng den op i klassen.

Vær opmærksom på, at der også i Myanmar er børn i storbyerne, som for eksempel Yangon eller hovedstaden Nay Pyi Taw, der lever et moderne liv med smartphones, computere og så videre. De historier, der fortælles i elevhæftet, omhandler især mindrebemidlede børn, dog ikke de allermest fattige og udsatte. Se filmen igennem, inden du viser den i klassen. Find Myanmar på et kort, en globus eller Google Maps [https://www.google.dk/maps/place/Rakhine,+Myanmar+\(Burma\)/@19.2999421,93.3918016,118601m/data=!3m1!1e3!4m5!3m4!1s0x30b0c1a60a38ad3b:0x2ef2881316474753!8m2!3d19.810093!4d93.9878427](https://www.google.dk/maps/place/Rakhine,+Myanmar+(Burma)/@19.2999421,93.3918016,118601m/data=!3m1!1e3!4m5!3m4!1s0x30b0c1a60a38ad3b:0x2ef2881316474753!8m2!3d19.810093!4d93.9878427)

Etablér et udstillingsområde til rettigheder og Myanmar i klassen og udvid udstillingen al den tid, I arbejder med materialet. Begynd med en brainstorm. Bed eleverne remse op alt, hvad de ved om Myanmar allerede. Mange af eleverne vil måske have set billeder af børn, som er malet hvide i ansigterne. Skriv det ned, der bliver sagt, og hæng det op i klassen. Dvæl lidt ved elevernes indre billeder af Myanmar. Snak om, hvorfra de har deres kendskab. Efter arbejdet med elevhæftet er listen måske blevet lidt længere.

OPGAVER TIL SOFIE FINDER GULD I MYANMAR

Side 2:

Kig på kortet. Lad eleverne fortælle om en rejse, de har været på. Måske er der elever i klassen, der har været i Asien, Afrika eller Sydamerika, som kan fortælle om deres indtryk fra landene. UNICEFs budskab er, at vi skal begynde at se forholdene i verdens fattige lande, som de virkelig er. Det vil sige, at vi også skal beundre fattige børn og unge for de fantastiske ressourcer, de besidder, og blive opmærksomme på, hvordan de lever deres liv. Vi skal ikke kun se sult og tørke. Ofte ser vi kun film og billeder fra ulandene, når der er en katastrofe, som medfører, at børn dør af sult. Men sådan er det ikke alle steder i verden. Der er rigtig mange spændende initiativer i gang globalt, som børn selv står for. Agents of Change, kalder vi ofte de børn.

Side 6:

Tag en snak om, hvordan børn fra forskellige lande ligner hinanden, og hvordan de er forskellige. Hvad binder os sammen, og hvad adskiller os.

Eksempler på ting, der binder os sammen:

Ønsker om god familie, gode venner, et godt sted at bo, kærlighed, ønsket om at pynte sig, glæden ved at lege med mere.

Ting, der adskiller os:

Vores mulighed for at komme i skole, krig/fred, rigdom/fattigdom, adgang til rent vand, pligter i hjemmet med mere.

DIGITAL OPGAVE:

Min film Sofie i Myanmar – opgave i Pinnacle Studio

Link til lærervejledningen: <http://sofieimyanmar.dk/project/min-film-laerer/>

Kode til lærervejledningen:

DR Ultras film om Sofies rejse til Myanmar indgår som en del af dette materiale. I filmen følger vi Sofie Østergaard på hendes rejse i Myanmar, hvor hun møder en masse seje børn.

I dette forløb skal eleverne sidde i instruktørstolen og klippe deres egen udgave af filmen om Sofie. Hvad synes de, er vigtigt at fortælle? Hvordan skal historien vinkles?

Med udgangspunkt i DRs originale optagelser fra Myanmar skal eleverne udvælge det videomateriale, der skal være en del af deres fortælling. Eleverne arbejder med en drejebog og klipper herefter filmen i Pinnacle Studio eller andet video-redigeringsprogram.

Til arbejdet skal eleverne bruge en computer, smartphone eller tablet.

Side 11:

Print fotos ud fra www.sofieimyanmar.dk og hæng dem op i udstillingsområdet sammen med alle de oplysninger, I kan finde på nettet. På www.sofieimyanmar.dk/info har vi samlet forskellig viden om Myanmar målrettet eleverne.

DIGITAL OPGAVE:

Myanmar - det gyldne land

<http://sofieimyanmar.dk/project/gyldne-land-laerer/>

Kode til lærervejledningen til opgaven:

Med informationerne fra elevhæftet og billederne fra kanalerne på hjemmesiden skal eleverne lave en lille film om Myanmar. Til det skal de bruge et af programmerne Animoto eller Wrapster.

Programmerne leverer en kreativ ramme, som eleverne skal fylde ud. De kan arbejde med billeder, video, lyd og tekst. Elevernes udvalgte billeder, deres tekst og videoklip bindes sammen til en lille informationsfilm, der understøttes af deres valg af tema og musik.

På hjemmesiden findes en udførlig vejledning til både lærer og elever. Til arbejdet kan anvendes smartphone, tablet eller computer.

DIGITAL OPGAVE:

Rig uden penge

<http://sofieimyanmar.dk/project/rig-uden-penge-laerer/>

Kode til lærervejledningen til opgaven:

Udstyret med en telefon skal eleverne på jagt efter billeder af de ting, der får dem til at føle sig rige – og det gælder om alt andet end materielle ting: venskaber, hygge, nærvær, varme, leg, musik og meget andet.

I små hold går eleverne på jagt, enten på skolen eller hjemme. Opgaven er at tage billeder, der viser, hvad der giver dem følelsen af rigdom. De kan ligeledes filme små videoklip, hvor de fortæller om det, der får dem til at føle sig rige. Billederne bruges til en lille præsentation i Wrapster eller Animoto.

Programmerne leverer en kreativ ramme, som eleverne skal fylde ud. De kan arbejde med billeder, video, lyd og tekst. Elevernes udvalgte billeder, deres tekst og videoklip bindes sammen til en lille informationsfilm, der understøttes af deres valg af tema og musik. På hjemmesiden findes en udførlig vejledning til både lærer og elever.

Til arbejdet kan anvendes smartphone, tablet eller computer.

Side 12 til 15:

De fire sider i elevhæftet har fokus på FNs Børnekonvention. Før I går i gang, er det interessant at foretage en mini-undersøgelse blandt eleverne for at se, hvor mange af dem, der kender børns rettigheder. Kopier et spørgeskema med fem – 10 spørgsmål. For eksempel: Kender du Børnekonventionen? Har du hørt om børns rettigheder? Kan du nævne to – tre børnerettigheder? Bliver du taget med på råd derhjemme? Bliver du taget med på råd i skolen? Hvornår synes du, at børn skal tages med på råd? Gentag eventuelt undersøgelsen, når arbejdet med Myanmar er færdigt. På landsplan i Danmark er det cirka 23%, der kender Børnekonventionen eller har hørt om den. Der er mange eksempler på opgaver relateret til emnet på <http://www.unicef.dk/boern-skole>.

Find Børnekonventionen på UNICEFs hjemmeside og print den ud Find Børnekonventionen på UNICEFs hjemmeside <https://www.unicef.dk/boernekonventionen> og print den ud eller bestil den på unicef@unicef.dk.

Lad eleverne sidde og kigge Børnekonventionen igennem, mens de taler sammen to og to om, hvad der egentlig står i den. Kig på UNICEFs hjemmeside og brug de opgaver, som er beskrevet der. Lav små voxpops om rettigheder og hæng dem op i klassen.

Eleverne kan eventuelt interviewe andre elever fra forskellige klassetrin på skolen.

Lav denne aktivitet i klassen: <http://unicef.dk/images/Skoler/Spil%20-%20Rejsen%20til%20en%20fremmed%20planet.pdf>

Lav små citater om børnerettigheder og hæng dem op i klassen.

DIGITAL OPGAVE:

Børnekonventionen

På vores hjemmeside findes en række opgaver omhandlende Børnekonventionen. Opgaverne er samlet her: <http://sofieimyanmar.dk/boernekonventionen>. Til hver opgave findes der vejledning til både lærere og elever. Der findes også en kanal med alle artiklerne. Du finder kanalen her: <http://sofieimyanmar.dk/boernekonventionen/>

Børnekonventionen – Opgave i Powtoon

Lærervejledning:

<http://sofieimyanmar.dk/project/boernekonventionen-powtoon-laerer/>

Kode til lærervejledningen til opgaven:

Eleverne skal i programmet Powtoon lave en animeret film om Børnekonventionen. Eleverne udvælger et antal artikler fra Børnekonventionen, som de synes er særlig vigtige. Powtoon er et sjovt og kreativt værktøj, der giver eleverne gode muligheder for at lege kreativt med deres præsentationer.

Til arbejdet anvendes en computer

Børnekonventionen – Opgave med Kahoot

Lærervejledning:

<http://sofieimyanmar.dk/project/boernekonventionen-kahoot-laerer/>

Kode til lærervejledningen til opgaven:

Kahoot er et gratis, webbaseret evaluerings- og quiz-værktøj. Det giver mulighed for at gennemføre små test i undervisningen og for at aktivere og engagere eleverne i diskussioner.

I dette forløb findes der to færdige quizzer, der træner elevernes kendskab til Børnekonventionen. I hver quiz er der 20 spørgsmål med tre svarmuligheder. Derudover opfordres klassen til selv at producere egne Kahoot quizzer og derigennem øge kendskabet til Børnekonventionen igennem leg og socialt samvær.

Til arbejdet kan anvendes smartphone, tablet eller computer.

Mine Rettigheder – Opgave i Animoto

Lærervejledning: <http://sofieimyanmar.dk/project/mine-rettigheder-laerer/>

Kode til lærervejledningen:

I denne opgave er der fokus på Børnekonventionen med udgangspunkt i børnenes egen hverdag. Eleverne skal gennem et par dage tage billeder og små videoklip fra deres hverdag, både i skolen og hjemme. Det kan være billeder af alt, lige fra adgang til toiletter på skolen til aktiviteter i fritiden.

Målet med opgaven er at få eleverne til at sætte ord på, hvad det betyder, at børn i hele verden har de basale rettigheder, der indgår i Børnekonventionen.

I elevernes præsentation i Animoto skal eleverne kombinere billederne med en skriftsproglig dimension, så de således får en lille film med billeder, video og tekst. Til arbejdet kan anvendes smartphone, tablet eller computer.

At miste sine rettigheder – Opgave i Pixton

Lærervejledning: <http://sofieimyanmar.dk/project/at-miste-sine-rettigheder-laerer/>

Kode til lærervejledningen:

I denne opgave skal eleverne lege med tanken om at miste deres rettigheder. I en lille tegneserie med sig selv som hovedperson skal de forestille sig, hvordan det ville være at miste retten til eksempelvis at kunne gå i skole, sige sin mening eller have et privatliv.

Til arbejdet kan anvendes smartphone, tablet eller computer.

Børnekonventionen – Opgave med Stop Motion

Digital opgave <http://sofieimyanmar.dk/project/stop-motion-laerer/>

Kode til lærervejledningen

I elevhæftet møder vi Imelda på 10 år. Imelda fortæller om det at have pligter hjemme, og om at man som familie skal hjælpe hinanden. Imelda er meget optaget af, at børnene i Myanmar skal hjælpe meget til hjemme og arbejde så meget, at de ikke har tid til fritid, og nogle slet ikke kan gå i skole.

I opgaven her skal vi sætte fokus på det at hjælpe til hjemme, noget de fleste børn i Danmark også gør. Vi skal arbejde med det som en sjov lille stop motion film, hvor pligterne på magisk vis kommer til at udføre sig selv. Herigennem kan I have en dialog om det at have pligter, både i Danmark og Myanmar.

Til arbejdet skal eleverne bruge en smartphone eller tablet.

Ønsker og Rettigheder – Opgave med Wrapster

Lærervejledning: <http://sofieimyanmar.dk/project/oensker-og-rettigheder-laerer/>

Kode til lærervejledningen:

I elevhæftet forsøger vi at lære eleverne at skelne imellem ønsker og rettigheder. Man har ret til mad, omsorg og et godt liv, hvorimod spaghetti hver dag, en ny app til ens iPhone hver uge og slik før sengetid kan være ønsker, noget der ville være rart at have.

I denne opgave skal eleverne arbejde med ønsker og rettigheder. De skal i en lille præsentation sætte fokus på deres egne rettigheder og ønsker. I præsentationen kombineres billeder med tekst, så eleverne kan få mulighed for at uddybe forskellen på ønsker og rettigheder.

Til arbejdet skal eleverne bruge en computer, smartphone eller tablet.

Side 16-17:

Min barndom – opgave med Tiki Toki

Lærervejledning: <http://sofieimyanmar.dk/project/min-barndom-laerer/>

Kode til lærervejledningen:

I elevhæftet læser eleverne om, at vi på mange måder er heldige at være født i et land som Danmark. Her er hverken orkaner, jordskælv, krig, hungersnød eller ekstrem fattigdom. Danmark er et godt land at vokse op i, og vi skal passe på det og på hinanden. Vi skal også passe på de rettigheder, vi har.

I denne opgave skal eleverne tage en stund med refleksion og tilbageblik. De skal arbejde med deres egen barndom i tidslinjeværktøjet Tiki Toki. Eleverne skal lave en tidslinje over deres liv frem til i dag. I arbejdet har de fokus på rettigheder og det at bo i Danmark.

Til arbejdet skal eleverne bruge en computer, smartphone eller tablet.

Side 19:

Lav en liste over de ting, eleverne lærer i skolen. Prøv at få dem til at nævne ting, som ikke er specifikke fag, men mere handler om opførsel, interaktion med samfundet, pl, sundhed osv. Få dem til at tænke på skolebesøg, de har været på – museer, plejehjem, arbejdspladser osv. Hvad lærte de der? Tal om, hvad man skulle gøre, hvis man ikke havde skoler, og introducer UNICEFs ungdomscentre som alternativ. Se afsnit om Youth Centers her i lærervejledningen.

Youth Center Myanmar – opgave med Pixton

Lærervejledning: <http://sofieimyanmar.dk/project/youth-center-laerer/>

Kode til lærervejledning:

UNICEF hjælper mange børn i Myanmar til at få en uddannelse ved at bygge Youth Centre til de børn, der ikke har mulighed for at gå i skole.

I opgaven her skal eleverne lave en lille tegneserie, der finder sted i Myanmar. Hovedpersonen går i skole på et Youth Center i Myanmar. Eleverne skal i opgaven fortælle om Youth Centeret set gennem hovedpersonens øjne.

Til arbejdet skal eleverne bruge en computer, smartphone eller tablet.

Side 20:

Inviter gæster i klassen, som ved noget om Buddhisme og Islam. Få dem til at lave oplæg om deres religion, og hvordan den praktiseres, eller lad eleverne søge på nettet.

DIGITAL OPGAVE

Min tro, mit valg – opgave i Powtoon

Lærervejledning: <http://sofieimyanmar.dk/project/min-tro-mit-laerer/>

Kode til lærervejledningen:

Eleverne skal i Animations-programmet Powtoon fortælle om deres tro. I billeder, lyd og tekst skal eleverne fortælle om højtider og traditioner. Powtoon rummer en masse muligheder for, på en sjov og kreativ måde, at skabe fortællingen.

Arbejdet laves på computer.

Side 24:

Gå på www.flickr.com og find fotos fra Sittwe. Print dem ud og hæng dem op i udstillingsområdet. Tal om flodernes vigtighed for befolkningen. Her drikker dyrene, man bader, og man fisker. Men floderne er også en erstatning for en motorvej. Dog er det problematisk, at der er lavvande om, aftenen for hvad gør man så, hvis man strander i en landsby, og man bliver syg?

Side 28 til 31:

Læs Thazins historie og se filmen om Sofie i Myanmar. Lad eleverne skrive en stil, der er bygget op på samme måde som Thazins fortælling: Hvor bor de? Hvordan kommer de i skole? Hvad laver deres forældre? Hvordan ser deres bolig ud? Hvem er de i familie med? Hvad tid står de op? Hvilke pligter har de? Hvad laver de i skolen? Hvordan ser deres aftner ud? Hvad laver de i weekenden? Hvad er deres fremtidsplaner?

Sammenlign derefter med Thazins liv og spørg eleverne, om der er ting, de ville ændre i Thazins liv, hvis de havde muligheden. Tal også om forskelle på piger og drenge. Har de mon de samme muligheder? Hvis ikke, hvilke forskelle er der så?

DIGITAL OPGAVE:

Thazin bor i Myanmar – opgave med Pixton

Lærervejledning: <http://sofieimyanmar.dk/project/thazin-laerer/>

Kode til lærervejledning:

Læs Thazins historie og se filmen om Sofie i Myanmar.

I denne opgave skal eleverne skabe en tegneserie med Thazin som hovedperson. De skal med udgangspunkt i fortællingerne i elevhæftet, og det de så i filmen, digte en dag i Thazins liv og illustrere det i tegneserieværktøjet Pixton.

Efterfølgende kan eleverne lave en tilsvarende tegneserie over en dag i deres eget liv.

Arbejdet giver anledning til en fin dialog omkring ligheder og forskelle mellem Danmark og Myanmar.

Til arbejdet skal eleverne bruge en computer, smartphone eller tablet.

Undersøg, hvor mange mobiltelefoner og computere vi har pr. 100 indbyggere i Danmark. Tal om konsekvenserne ved ikke at have adgang til internettet. Kan der være ulemper ved at bruge så mange timer foran en computerskærm, som vi gør her i Danmark?

Side 34:

Få eleverne til at skrive deres pligter ned. Er pligter gode eller dårlige og hvorfor? Tal om de to drenges rettigheder og om forskellen på pigers og drenges muligheder for at få deres rettigheder opfyldt. Skriv forskellene ned og sammenlign. Er der mange forskelle, og er de rimelige?

DIGITAL OPGAVE:

Børnekonventionen med Stop Motion. Se side 21

Mine drømme – Opgave med Animoto

Lærervejledning: <http://sofieimyanmar.dk/project/mine-droemme-laerer/>

Kode til lærervejledningen:

Alle børnene i elevhæftet fortæller om deres drømme. De har drømme, der minder meget om det, børn i Danmark drømmer om. Naturligvis i en anden virkelighed, men grundlæggende er der mange ligheder.

I denne opgave skal eleverne arbejde med deres drømme. De skal lave en lille film, hvor de i billede, video og tekst fortæller, hvordan de forestiller sig deres fremtid. Eleverne hjælpes på vej af gode spørgsmål, der tager udgangspunkt i fortællingerne fra elevhæftet: Hvad er dine drømme? Hvad vil du gerne opleve? Hvad vil du arbejde med? Hvordan med uddannelse og job?

Til arbejdet skal eleverne bruge en computer, smartphone eller tablet.

Side 36:

Undersøg, hvor mange børn i verden der ikke går i skole og hvorfor. Der er mange artikler om skolegang på www.unicef.dk, www.unicef.org og www.unesco.org på engelsk. Tal om konsekvenserne af, at børn ikke går i skole. Snak også om, hvorfor der ikke er ligeså mange piger, der går i skole, som drenge. Pigerne skal ofte lave de huslige pligter, og hvis familien er fattig, vil de normalt prioritere drengenes uddannelse fremfor pigernes, som kan giftes væk.

Side 36:

Opret en rettighedsklub. Find et navn til klubben og skriv nogle regler ned for klubben. Hvad skal I arbejde med i klubben? Lav en liste over de mange små ting, som I kan komme i tanke om. Lav eventuelt også 'Jeg hader.....' og 'Jeg elsker.....' lister, hvor eleverne interviewer hinanden to og to. De små interviews skal handle om rettigheder.

Side 38:

De to danske voxpops i hæftet kan bruges til at inspirere eleverne. Lad dem interviewe hinanden om de samme emner – måske dine elever tænker noget helt andet.

DIGITAL OPGAVE:

Se opgaver under **Børnekonventionen** på side 19

Side 42:

Tal om livet i en flygtningelejr. Brug eventuelt oplysninger fra medierne om danske asylcentre eller ring til et center for uledsagede flygtningebørn og hør, om I må komme på besøg. Mange centre vil gerne have kontakt med omverdenen, og I kan bage kager eller andet til formålet.

Tun Tun Aungs historie er sørgelig. Tal om hans liv. Lad eleverne skrive en afslutning på hans liv. Hvad synes de, der skal ske med ham, og hvordan skal han komme videre i livet? Hvad ville de selv gøre?

DIGITAL OPGAVE:

Rig uden penge se opgaven side 17

Mine drømme se opgaven side 25

Side 47:

Tag en snak om sygdomme og hygiejne i klassen. Mange sygdomme smitter på grund af dårlig hygiejne, og grundig håndvask forhindrer spredning. Vand, sæbe og toiletter er essentielle i kampen for at undgå epidemier. Læs meget mere om dette på www.unicef.dk

Tegn en skole. Sørg for at tegningen er flot og farverig. Inspirer eleverne til også at tænke psykisk velbefindende, sundhed og tryghed ind i deres drømmeskole, så det ikke kun bliver fysiske ting, som bløde stole og klatrevægge, der dominerer diskussionen. Husk, at der også skal være toiletter. Hvordan skal de se ud? Hæng tegningerne op i udstillingsområdet.

Lav klassens egen sundhedssang om håndvask eller andet. Den kan for eksempel handle om ulækre toiletter.

I Myanmar, hvor langt de fleste skoler på landet ikke har toiletter og rindende vand, passer børnene godt på latinerne. Hvorfor passer vi ikke på toiletterne i danske skoler?

DIGITAL OPGAVE:

Hygiejne – Opgave med Pinnacle Studio

Link til lærervejledningen: <http://sofieimyanmar.dk/project/hygiejne-laerer/>

Kode til lærervejledningen:

Det er tydeligt at se, at det kan være svært at have en god hygiejne på en skole i Myanmar, hvor der ikke er rindende vand og adgang til toiletter. Men faktisk er hygiejne også en udfordring her i Danmark. Hvert år koster dårlig hygiejne både menneskeliv og store summer penge i form af sygedage. Derfor er det vigtigt, at vi alle har fokus på at gøre, hvad vi kan for at sikre den bedst mulige hygiejne.

I opgaven her skal eleverne lave en oplysningsfilm om hygiejne. Eleverne skal indhente viden og producere en lille kort oplysningsfilm.

Til arbejdet skal eleverne bruge en iPhone eller iPad. Man kan også benytte programmet Moviecut, som findes på en pc.

Side 51:

Der er altid nogen, der elsker en, siger Villads. Hvad mon han mener med det? Diskuter det i klassen og lad eleverne skrive lignende sætninger til udstillingsområdet og sæt dem i relation til de enkelt artikler i Børnekonventionen.

Side 52:

FNs gamle Verdensmål, 2015-målene, er udløbet, og der er kommet 17 nye Verdensmål eller Global Goals. Målene udgør en ambitiøs plan for, hvordan verden bliver et bedre sted at leve for alle, og FN anbefaler, at skoler arbejder med målene, så også alle børn får kendskab til dem. På www.sofieimyanmar.dk er der anvisninger til arbejdet med Verdensmålene.

OM FILMEN

Hvis I ikke allerede har fundet Myanmar på et kort, så er det en god idé at gøre det, før I ser filmen.

Ud over de fotos, som findes på www.sofieimyanmar.dk, kan I også finde materiale på fotodatabasen flickr, som har mange fantastiske billeder fra det imponerende land <https://www.flickr.com/search/?text=myanmar>. Print nogle af dem ud og hæng dem op i klassen, mens I taler om elevernes forestillinger om landet.

Som tidligere beskrevet i lærervejledningen vil vi gerne tegne et positivt billede af Thazin og de andre børn i Myanmar. Vi opfordrer til refleksion over, hvor mange muligheder danske børn egentlig har i forhold til børnene i Myanmar, og vi ser gerne, at eleverne beundrer Thazin for hendes evner til at få det bedste ud af de muligheder, hun nu engang har.

I begyndelsen af filmen hører vi lidt om, hvordan folk i landsbyen får vand til madlavning osv. Der er ingen vandhaner og ingen vandpumper, så alt vand kommer fra de små damme, som findes i byen. En af dammene bruges udelukkende til dyrene og til at vaske tøj i, og en anden bruges til drikkevand. Den er indhegnet, så dyrene ikke kan komme ind og drikke af den. Rent vand er en alvorlig mangelvare i langt de fleste ulande, og snavset vand er skyld i mange dødsfald blandt børn. Læs mere om [UNICEF WASH på http://www.unicef.org/wash/3942.html](http://www.unicef.org/wash/3942.html)

Thazin går i 5. klasse, men når hun skal op i 6., skal hun flytte til en anden skole, som hun skal sejle til. Når det er så vanskeligt at komme i skole, betyder det ofte, at børnene ikke gennemfører en uddannelse. Derfor er det ekstremt vigtigt, at de kan

komme i de UNICEF støttede ungdomscentre og modtage basal lærdom to dage om ugen.

Thazins hus er typisk for huse i Myanmar og mange andre steder i Asien. De er bygget på pæle for at kunne klare, at floderne indimellem går over deres bredder. Så bor dyrene nede under husene, hvor der er skygge. Det er også her, at familierne opbevarer deres ting.

Thazin er buddhist, og hun bruger meget tid i templet, ligesom resten af landsbyens beboere gør. Munkene får mad af folk i byen, som også hjælper med at vedligeholde klosteret. Det er en ære at være munk, og drengene i byen stræber efter at blive munke.

Filmen beskæftiger sig også med konflikten mellem buddhister og muslimer ved at vise, hvordan livet er for en ung dreng, som måtte flygte fra sin muslimske landsby for at blive interneret i en flygtningelejr for internt fordrevne. Beboerne i lejren er ekstremt fattige, men til forskel fra Thazins landsby er her etableret vandpumper og bygget latriner så risikoen for, at der udbryder epidemier mindskes. Lejren er indhegnet, og der kræves særlige papirer for at komme ind i lejren. Det føles derfor ikke særlig frit at være der for de mennesker, der bor der, og de har ikke meget at gøre med resten af befolkningen i Rakhine.

Tun Tun Aungs historie er meget rørende, han er forældreløs uden at vide, hvad hans forældre egentlig døde af. Heldigvis bor han sammen med sin storebror, så han er ikke helt alene. Tun Tun stryger sine bluser, så han altid ser pæn og ren ud. Det har hans mor lært ham. Tal med eleverne om, hvorfor det er vigtigt, og hvad de tænker, når de ser, hvor lidt tøj han har. I kan også tale om pligter – hvor mange af eleverne vasker og stryger selv deres tøj? Tun Tun henter også vand. Hvad er fordelene ved at have pligter i familien, og hvad er ulempen? Er det rimeligt, at børn hjælper til?

Alle børn, og de fleste voksne kvinder i Myanmar, gør sig hvide i ansigterne. Dels for at beskytte sig mod solen, men også for at se godt ud. Thazin vil gerne have hvid hud ligesom Sofie. Det, de smører sig med, hedder Thanaka. Kvinder i byerne bruger ikke så meget Thanaka – de bruger vestlig make-up i stedet. Thazins lillebror kigger på, mens Thazin smører sig ind. Han er rødhåret, fordi der er en stor fest i klosteret om aftenen. Så har de fleste drenge og piger i byen farvet hår.

Som afslutning på filmen tager Sofie med Thazin og hendes far ud og henter dagens fangst ved flodbrinken. Thazin elsker at hjælpe sin far med at hente fiskene – hvad siger eleverne til at skaffe mad på den måde i stedet for at købe det i supermarkedet? Hvad fortæller det om familiesammenholdet i landsbyen?

Udover ovenstående samtaleemner, kan I med fordel også tale eller skrive digte/essays/opgaver om følgende:

- Beskriv livet i Rakhine.
- Hvordan mon det er at bo i en landsby, hvor man ikke kan komme væk fra kl. 17 om eftermiddagen, når det bliver lavvande?
- Lav en oversigt over de ting, du synes, der mangler i området.
- Er der noget, du kan beundre børnene i Myanmar for?
- Hvilke artikler i Børnekonventionen bliver ikke opfyldt i Myanmar?
- Hvilke 10 rettigheder fra Børnekonventionen, synes du, er vigtigst for børnene i Myanmar?

Hvilke drømme har Thazin og Tun Tun Aung?

Svarer det til de danske elevers drømme?

Hvordan kan man hjælpe børnene med at få opfyldt deres drømme?

Hvem skal hjælpe dem?

- Er der noget, vi kan gøre som danskere?
- Beskriv dine hjemlige pligter og sammenlign med de pligter, Thazin og Tun Tun Aung har.
- Får du penge for at hjælpe til derhjemme?
- Synes du, at danske børn skal hjælpe til i hjemmet gratis, eller skal de have lomme penge?
- Hvis du skulle bo i Rakhine i et år og kun måtte medbringe fem personlige ting, hvilke ting ville du så tage med?
- Hvilke ting kunne du nemt undvære?
- Har danske børn for mange ting, og har de mange unødvendige ting?
- Hvad mangler du i dit eget liv? (Her svarer mange børn: "Mere tid med mine forældre").
- Tag en snak i klassen om retfærdighed og uretfærdighed. Er det retfærdigt, at vi ikke alle sammen har samme muligheder?

HILSEN FRA ANNE METTE, UNICEF DANMARK

Kig på listen eleverne skrev, før I gik i gang. Forhåbentlig kan listen blive meget længere nu, hvor eleverne har fået mere viden om Myanmar, børnerettigheder og ungdomscentre. Lav en opsamling. Hvad har I lært af Sofie i Myanmar? Er der noget, I kan beundre Thazin og de andre børn for? Er der noget, der er bedre i Myanmar end i Danmark?

Vi håber, at I har haft glæde af materialet, og vi ønsker jer held og lykke med det videre arbejde med børns rettigheder.

Hilsen

**Anne Mette Friis og
UNICEF Danmark**

